

Handläggare
Karolina Hellberg
Telefon: 08-50843028
Lovisa Kim
Telefon: 08-508 252 88

Till
Socialnämnden
2024-12-10

Remiss av Motion om samspel i förskolan

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/942

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L) om samspel i förskolan. I motionen understryks att förskolan ska styras av forskares rekommendationer om lärande, utveckling och barns hjärnor. Därför föreslås att staden utvecklar arbetet med samspel i förskolan samt tillämpar WHO:s och Socialstyrelsens rekommendationer för minimal skärmanvändning i förskolan. Socialförvaltningen instämmer i vikten av att främja ett gott samspel i förskolan. Ett gott samspel mellan pedagoger och barn bidrar till en trygg miljö där barn vågar anförtro sig till vuxna vilket också kan bidra till att barn i behov av särskilt stöd upptäcks tidigt, liksom att barn som far illa kommer till socialtjänstens kännedom och vid behov kan få rätt stöd och skydd. Socialförvaltningen ser positivt på att Skolverket haft ett regeringsuppdrag att göra en översyn av Läroplan för förskolan (Lpfö18) och ta fram förslag på hur den kan anpassas till rådande kunskapsläge om barns skärmtid. Dessa ändringar kan tillsammans med stadens kommande program för barnhälsa tydliggöra än mer hur Stockholms stads förskolor på ett likställt sätt kan fortsätta främja barns hälsa och utveckling samt bidra till goda uppväxtvillkor

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på motionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till stadsledningskontoret, socialnämnden, förskolenämnden, utbildningsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten- Älvsjö stadsdelsnämnd samt Södermalms stadsdelsnämnd. Remisstiden sträcker sig till 2024-12-27.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L) om samspel i förskolan. I motionen lyfts att förskolans betydelse för barns utveckling är central och att forskare visat på att lärande och samspel har ett samband.

Motionärerna menar att arbetet kring att motverka negativa maskulinitetsnormer, arbeta mot våld, utveckla förmågan till socialt samspel samt att förmedla sina egna känslor och ta hänsyn till andras integritet måste börja redan i förskolan. Motionärerna lyfter att samspelet mellan barnet och pedagogen bland annat byggs upp genom att pedagogen är lyhörd, följer barnet i dess aktiviteter, bekräftar barnets upplevelser samt visar intresse för det barnet gör. Motionärerna påpekar också att digitala verktyg, såsom surfplattor, ibland introduceras i en tidig ålder på förskolan och att det finns en stor variation mellan förskolor i staden när det gäller barns användning av digitala verktyg. Motionärerna understryker att forskarnas rekommendationer om lärande, utveckling och barns hjärnor ska vara styrande för förskolans verksamhet. I motionen påpekas att forskare ser att barn behöver röra sig mer, utveckla sin motorik och träna det sociala samspelet. Med denna bakgrund föreslås att:

- Staden utvecklar arbetet med samspel i förskolan samt tillämpar WHO:s och Socialstyrelsens rekommendationer för minimal skärmanvändning i förskolan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 4 december 2024. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 5 december 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen instämmer i motionärernas syn på vikten av ett bra samspel i förskolan och att arbetet med att förebygga destruktiva maskulinitetsnormer och våld börjar tidigt. Motionen går i linje med Läroplan för förskolan (Lpfö18) som trycker på att alla som ingår i arbetslag på förskolan ska vara uppmärksamma på alla barns möjligheter till samspel mellan enskilda barn, i barngruppen och med de vuxna.

Socialförvaltningen ser att programmet för barnhälsa, som tas fram i staden, tillsammans med en tillhörande stadsövergripande handlingsplan kommer att utgöra ett stöd och bidra till att tydliggöra hur staden jobbar med att motverka att barn begränsas utifrån könsstereotypa uppfattningar och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck samt utveckla samspel mellan barn och pedagoger.

Utöver att ett gott samspel mellan pedagoger och barn på förskolan är en förutsättning för barnets lärande, lek och utveckling, har det också en stor betydelse att barnet känner sig tryggt på förskolan och kan våga berätta och anförtro sig till en vuxen om hen behöver stöd. Ett gott samspel främjar således förskolepersonalens möjlighet att tidigt upptäcka och uppmärksamma om ett barn kan vara i behov av särskilt stöd eller om ett barn far illa och därmed göra en orosanmälan till socialtjänsten.

När barn känner sig trygga i förskolan och har tillit till pedagogerna stärker det förskolan i det kompensatoriska uppdraget att bidra till barns språkutveckling och delaktighet i samhället, oavsett individuella levnadsförhållanden och var i staden barnen bor.

Socialförvaltningen håller med motionärerna om att den pedagogiska verksamheten ska vila på vetenskaplig grund. Av skollagen (2010:800) och Lpfö18 framgår att varje barn ska få använda digitala verktyg i förskolan ”på ett sätt som stimulerar utveckling och lärande” och att det är förskollärarna som ansvarar för detta. Skolverket har under 2023 och 2024 haft ett regeringsuppdrag att göra en översyn av förskolans läroplan när det gäller området digitalisering. Syftet med översynen var att förskolan i huvudsak ska vara skärmfri för barnen, vilket ska gynna barnets lärande och allsidiga utveckling samt bidra till att barn i förskolan blir mindre stillasittande. Enligt uppdraget skulle även hänsyn till Världshälsoorganisationens (WHO) riktlinjer om fysisk aktivitet, stillasittande och sömn för barn under fem år tas. Förslaget lämnades över till regeringen i juni och regeringen ska nu fatta beslut om och i så fall när ändringar i Lpfö18 i linje med Skolverkets förslag ska börja gälla.¹

Socialförvaltningen ser positivt på att Lpfö18 anpassas till rådande kunskapsläge om barns skärmtid, fysisk aktivitet och stillasittande. Dessa ändringar kan tillsammans med stadens kommande program för barnhälsa tydliggöra än mer hur Stockholms stads förskolor på ett likställt sätt kan fortsätta främja barns hälsa och utveckling samt bidra till goda uppväxtvillkor.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på motionen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om samspel i förskolan

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-11-27
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-11-27